

Przedmiotowy System Oceniania

Biologia poziom podstawowy i rozszerzony

Prowadzący: Joanna Durka

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia umiejętności i wiadomości poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć i postępach
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Formy aktywności podlegające ocenie:

- a) dłuższe wypowiedzi ustne np.: swobodna wypowiedź na określony temat, umiejętność wnioskowania przyczynowo-skutkowego itp. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z realizowanego modułu. Odpowiedzi ustne są możliwe po zrealizowaniu materiału przewidzianego w module, służą usystematyzowaniu wiedzy, kształcenia umiejętności wypowiedzi na forum
- b) prace pisemne:
 - kartkówki obejmujące materiał zapowiedziany przez nauczyciela
 - sprawdziany podsumowujące poszczególne moduły (sam sprawdzian oraz jego formę należy zapowiedzieć co najmniej tydzień wcześniej)
- c) różnorodne formy aktywności na bieżących zajęciach (krótkie wypowiedzi, praca w grupie, prowadzenie obserwacji, wykonywanie doświadczeń, rozwiązywanie zadań) będą oceniane za pomocą plusów. Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą gdy zgromadzi trzy plusy; gdy ich nie osiągnie na koniec semestru mogą zostać zamienione odpowiednio przy dwóch plusach na ocenę dobrą, a przy jednym na dostateczną; uczeń może zrezygnować z oceny. W przypadku bardzo dużego wkładu pracy na pojedynczych zajęciach lub trudniejszych zadań uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
- d) prace dodatkowe (samodzielne opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik, plansze, rysunki, prezentacje, prace badawcze, projekty, okazy wzbogacające zbiory i inne) w skali celujący-bardzo dobry-dobry. Prace pisemne są przyjmowane pod następującymi warunkami:
 - praca jest napisana własnoręcznie (nie na komputerze, chyba że takie było wyraźne zalecenie nauczyciela); również rysunki i schematy znajdujące się w pracy muszą być wykonane ręcznie
 - uczeń potrafi wyjaśnić znaczenie terminów i zwrotów użytych w pracyJeżeli kryteria te nie są spełnione to:
 - jeśli w ciągu tygodnia uczeń poprawi prace, uzupełni wiadomości tak, aby potrafił omówić pracę dostaje ocenę na jaką praca zasługuje
 - jeśli praca nie zostanie poprawiona to dostaje ocenę niższą niż wynikałoby to z treści merytorycznej pracy

W przypadku oceny pracy zespołowej uczniowie ustalają wykonany przez siebie wkład pracy i na tej podstawie wystawiane są oceny.

- e) Udział w konkursach, przygotowanie prezentacji, warsztatów i pokazów dla innych uczniów – są to działania wykraczające poza program nauczania zajęć dlatego uczeń uzyskuje za nie ocenę **bardzo dobrą lub celującą w zależności od zaangażowania, wyników, rangi konkursu**. Oceny te mają dużą wartość i są szczególnie brane pod uwagę podczas wystawiania ocen klasyfikacyjnych

Sposób oceniania:

1. Oceny cząstkowe wyrażane są cyfrowo w skali 1-6. W ciągu semestru uczeń powinien uzyskać co najmniej cztery oceny cząstkowe (w tym co najmniej dwie z pracy pisemnej).
2. Ocena klasyfikacyjna wyrażana jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.
3. W przypadku wypowiedzi pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

% wykonania zadań	Ocena
100-90	Bardzo dobry
89- 75	Dobry
74- 55	Dostateczny
54-40	Dopuszczający
39- 0	Niedostateczny

Ocenę celującą uczeń uzyskuje w przypadku, gdy osiągnie 100% punktów i rozwiąże zadanie dodatkowe lub suma punktów z wszystkich zadań wynosi ponad 100% (może to nastąpić gdy uczeń udzieli niezwykle wyczerpujących odpowiedzi wykazując się wiedzą wykraczającą poza zakres realizowanego materiału).

4. Nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w terminie dwóch tygodni.
5. Sprawdziany, z których uczeń uzyskał cenę niedostateczną lub dopuszczającą ma prawo poprawić w ciągu dwóch tygodni od ich zwrotu. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę poprawioną i do oceny semestralnej lub końcoworocznej nauczyciel bierze pod uwagę obie oceny. Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek napisania sprawdzianu lub zaliczenia odpowiedzi ustną w ciągu dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły- zgłasza do nauczyciela chęć poprawienia oceny lub napisania zaległej pracy. Jeżeli uczeń nieobecny na sprawdzianie nie zgłosi się do nauczyciela i nie ustali nowego terminu sprawdzianu, nauczyciel sam wyznacza termin. Jest to związane z wyrównaniem poziomu oceniania uczniów – w przypadku osoby unikającej sprawdzianów posiadającej kilka dobrych ocen z samej aktywności może dojść do sytuacji, że osoby systematycznie uczęszczające na zajęcia otrzymają niższe oceny półroczne i roczne pomimo, że systematycznie pracują i mają większy zakres wiedzy. Wyjątek stanowią osoby które przez dłuższy okres nie uczęszczały do szkoły z powodu zwolnienia lekarskiego; piszą one sprawdzian po uzgodnieniu z nauczycielem w dogodnym dla siebie terminie. Przy ocenie prac pisemnych nauczyciel przedstawia punktacje, omawia klucz odpowiedzi, a uczniowie mają komentarz przy zadaniach które zostały źle rozwiązane (wskazówki czy był tam błąd merytoryczny, odpowiedź niepełna lub nie na temat). Nauczyciel na wniosek ucznia wyjaśnia wszystkie wątpliwości odnośnie oceny poszczególnych zadań.
6. Przy ocenianiu odpowiedzi ustnej będą brane pod uwagę:
 - trafność wypowiedzi (odpowiedź na temat)

- zastosowanie właściwej i poprawnej terminologii
 - umiejętność wyjaśnienia używanych terminów
 - poprawność rzeczowa
7. Uczeń ma prawo do zgłoszenia przed zajęciami, bez żadnych konsekwencji dwa razy w ciągu semestru nieprzygotowania do lekcji (z wyjątkiem zaplanowanych sprawdzianów, kartkówek).
8. W przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu, nauczyciel chętnie udzieli pomocy w uzgodnionym przez nauczyciela i ucznia terminie. Niedopuszczalna jest sytuacja gdy uczeń zgłasza dwa tygodnie przed wystawieniem ocen chęć uzupełnienia dużych braków i poprawienia większej liczby ocen.
9. Klasyfikacji semestralnej i końcowo rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów, w drugiej kolejności są odpowiedzi ustne i kartkówki. Najwyższą rangę mają oceny za udział w zawodach, konkursach, projektach pozalekcyjnych. Inne oceny mają charakter wspomagający. Uczeń nie ma możliwości poprawy oceny klasyfikacyjnej (semestralnej i końcoworocznej) w ostatniej chwili, tj. tydzień przed klasyfikacją jeżeli jest ona wyższa od niedostatecznej.
10. Przy ocenianiu aktywności ucznia będą brane pod uwagę:
- zaangażowanie ucznia
 - trafność wypowiedzi
 - umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji
 - współpraca z osobami z grupy
 - ocenie podlega również efektywna pomoc słabszym uczniom
 - zaangażowanie w projekty dodatkowe (aktywność po zajęciach lekcyjnych)
11. Przy ocenianiu prac dodatkowych będą brane pod uwagę:
- pomysłowość, inwencja
 - samodzielność i wkład w wykonaną pracę, zadanie
 - wybór metody, sposób prezentacji, estetyka pracy
- w przypadku prac dodatkowych, które znacznie wykraczają poza realizowany materiał, a uczeń posiada z tego zakresu dużą wiedzę i wykazuje duże zainteresowanie może otrzymać ocenę celującą
- Na ocenę z przedmiotu nie mają wpływu błędy ortograficzne, interpunkcyjne, stylistyczne.

Sposoby informowania uczniów i rodziców.

- Na pierwszej godzinie lekcyjnej zapoznajemy uczniów z zasadami oceniania na lekcji
- Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria.
- Sprawdzone i ocenione sprawdziany i kartkówki uczniowie otrzymują do wglądu; uczniowie mogą sprawdzić punktację, pytać o prawidłowe odpowiedzi, wyjaśnienia
- Prace pisemne są przechowywane przez nauczyciela do końca bieżącego roku szkolnego.
- Nauczyciel na pierwszym zebraniu informuje rodziców o sposobie oceniania z przedmiotu.
- O ocenach cząstkowych lub końcowych za pierwszy semestr informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich udostępniając zestawienie ocen lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, będące efektem jego samodzielnej pracy,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się poprawną terminologią,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów zachodzących w świecie przyrody,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania,
- bierze udział w konkursach na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania przedmiotem,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą, sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać doświadczenia, dokonywać ich analizy i wyciągać wnioski,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 100% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się mikroskopem i lupą,
- wykonuje proste doświadczenia i wyciąga z nich wnioski,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych, w szczególności treści przydatne w życiu codziennym
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,

- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 55% do 74% punktów.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii; przyswoił sobie minimum wiadomości
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 40% do 54% punktów.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami służącymi do badania,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 39% punktów.

Poprawa oceny półrocznej/rocznej:

Forma poprawy przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych:

- sprawdzian pisemny i ustny obejmujący wiadomości i umiejętności z materiału przewidzianego do realizacji w danym półroczu/roku szkolnym

Poprawa innych ocen:

- Uczeń ma prawo do poprawy jednej dowolnej oceny nie będącej oceną niedostateczną w ciągu semestru. Formę i czas poprawy ustala indywidualna umowa między nauczycielem a uczniem.
- Uczeń ma prawo poprawić ocenę z prac klasowych jednak nie później niż w czasie 2 tygodni od wpisania oceny do dziennika. Jeżeli pracę poprawia więcej niż jeden uczeń, nauczyciel umożliwia wszystkim chętnym jednocześnie poprawienie oceny i termin ustala nauczyciel. Każda ocena uzyskana z poprawy jest wpisywana do dziennika lekcyjnego.
- Nie ma obowiązku poprawiania ocen niedostatecznych z kartkówek, jednak nauczyciel może umożliwić taką poprawę na prośbę ucznia, w tym przypadku jednak brane są pod uwagę obie oceny
- Uczeń, który nie wykorzystuje ustalonych z nauczycielem terminów popraw, nie ma możliwości poprawiania prac na tydzień przed końcem klasyfikacji śródrocznej lub rocznej.